

очолював також правління Українського товариства охорони пам'яток історії і культури) розпочалася робота з підготовки «Зводу пам'яток історії і культури України», побачив світ каталог «Памятники истории и культуры Украины», довідник про пам'ятники Великої Вітчизняної війни «Навечно в памяти народной». За його ініціативою і безпосередньою участю розгорталася робота із спорудження музеїв народної архітектури і побуту в Києві, українського козацтва на о. Хортиця в Запоріжжі, музею Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 рр. та ін. Перу дослідника належить понад 600 наукових праць, зокрема 17 монографій.

Із здобуттям Україною незалежності Петро Тимофійович зосередився на науковій, науково-просвітницькій та науково-організаційній діяльності, а також захисті і відтворенні пам'яток історії і культури. Будучи Головою комісії з відтворення визначних пам'яток історії і культури при Президентові України та Всеукраїнського фонду з відтворення історико-архітектурної спадщини ім. О. Гончара, доклав чимало зусиль для справи відтворення духовних святинь народу. Як дослідник історії України періоду Другої світової війни він, очолюючи головну редколегію багатотомної серії книг «Реабілітовані історією», проводив велику коор-

динаційну роботу, завдяки якій було повернуто добре ім'я сотням тисяч жертв тоталітаризму. Як голова Всеукраїнської спілки краєзнавців (з 1990 р.) багато зробив для того, щоб пробудити у широких верствах населення інтерес до дослідження рідного краю, перетворити краєзнавство на масовий рух.

Результатом такої плідної діяльності стало відновлення Михайлівського Золотоверхого та Успенського соборів, видання цілого ряду цінних праць – двох частин 1-го тому «Зводу пам'яток історії і культури України», п'яти томів серії «Реабілітовані історією» та ін., журналів «Пам'ятки України», «Краєзнавство» тощо.

Відома діяльність вченого і як депутата Верховної Ради України дев'яти скликань.

Багатогранна праця П.Т. Тронька відзначена численними державними нагородами: орденами Леніна, Жовтневої революції, чотирма орденами Трудового Червоного Прапора, Дружби народів, «За заслуги» III ступеня, «Богдана Хмельницького» II та III ступенів. Він – Заслужений діяч науки і техніки України. У 2000 р. вченому присвоєно високе звання Героя України.

Наукова громадськість, колеги, учні, численні друзі щиро вітають Петра Тимофійовича з ювілеєм, зичать йому здоров'я, активного творчого довголіття.

60-річчя

академіка НАН України О.О. КРИШТАЛЯ

5 липня виповнилося шістдесят років видатному вченому в галузі молекулярної фізики академіку НАН України Олегу Олександровичу Кришталю.

Народився О.О. Кришталю у Києві в родині науковця. У 1968 р. закінчив фізич-

ний факультет Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка за фахом «молекулярна фізика».

Шлях майбутньому вченому в науку вказав його батько – Олександр Пилипович Кришталю – професор, завідувач кафедри

фізіології безхребетних КДУ. Він же з шкільних років зацікавив сина природничими науками, сформував у нього вміння аналізувати спостережувані процеси і явища, прагнення з'ясувати їх причини.

У 1970 р. Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця широко відчинив двері талановитому випускникові університету Олегу Кришталю. Тут він виріс у визнаного світовою науковою спільнотою дослідника-професіонала з властивими йому глибиною проникнення у проблему, інтуїцією, енциклопедичною освіченістю.

У стінах цієї установи О.О. Кришталь працював спочатку молодшим, згодом — старшим науковим співробітником, а з 1982 р. і понині завідує відділом фізико-хімічної біології клітинних мембран. Від 2003 р. Олег Олександрович — заступник директора Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця.

Основний напрям наукової діяльності О.О. Кришталю — вивчення механізмів іонної проникності, локалізованих на мембрані сенсорних нервових клітин. Під його керівництвом здійснюються дослідження фізико-хімічних і фармакологічних властивостей цих механізмів із застосуванням низки нових методів.

Результати наукового пошуку вченого узагальнені у більш як 300 публікаціях у міжнародних та вітчизняних журналах. Він співавтор наукового відкриття — явища вибіркової провідності мембрани соми нервових клітин.

З великою увагою ставиться О.О. Кришталь до тих, хто починає свій шлях у науці.

Багато часу він приділяє підготовці молодих фахівців різних рівнів: дипломників вищих навчальних закладів, аспірантів, докторів. Під його керівництвом захищено понад 20 кандидатських і докторських дисертацій.

О.О. Кришталь — знаний у світі нейрофізіолог. Він працював професором Університету Кюсю, Гарвардського, Мадридського університетів, входить до редакційних колегій кількох міжнародних журналів: «*European Journal of Neuroscience*», «*Neuroscience*», «*Physiological Reviews*», очолює Національний комітет України з нейронаук.

Олег Олександрович — людина з великим творчим потенціалом, з широким спектром обдарувань. Крім науки, він захоплюється літературною діяльністю, є автором двох художніх творів.

Колишній вихованець Київського національного університету ім. Тараса Шевченка підтримує тісні зв'язки з цим навчальним закладом. У відділі О.О. Кришталю завжди працюють студенти-дипломники, які згодом стають його аспірантами.

Від 1983 р. вчений має звання професора, у 1985 р. його обирають членом-кореспондентом РАН, у 1990 р. — членом Європейської академії. О.О. Кришталь — лауреат Державної премії СРСР і Державної премії України у галузі науки і техніки.

Наукова громадськість, численні учні та колеги щиро вітають Олега Олександровича з ювілеєм, бажають йому міцного здоров'я, щастя, яскравих успіхів і новаторських ідей.